

VINDUET

ved

O. G. M.

Radioprojektet «Evangeliets Stemme».

Den 26. februar 1963 kl. 15,30 åpnes offisielt den store sender som Det lutherske verdensforbund har bygget i Addis Abeba, Etiopia. Presidenten for Verdensforbundet, dr. Franklin Clark Fry, vil tale, likeså keiser Haile Selassie. Lederen av stasjonen, dr. Sigurd Aske, vil gjøre rede for opplegget osv. Ved den offisielle middag om kvelden vil formannen i styret for foretandet, dr. Fredrik A. Schiøtz, være vert. Både radiostyret og kommisjonen for verdensmisjon i Det lutherske verdensforbund vil møtes til rådslagninger ved denne historiske anledning.

En av de viktigste saker man skal behandle, er forholdet til de kristne råd i Midt-Østen, Afrika og Asia. Det foreligger et forslag om at de rettigheter Det kristne råd i Midt-Østen (som omfatter flere kirker, både protestantiske og ortodokse), som «partner» med Det lutherske verdensforbund i dette tiltak, hittil har hatt, fra neste år av går over til en samordningskomité sammensatt av representanter — én fra hver — av følgende organisasjoner: Det kristne råd i Midt-Østen (Near East Christian Council) og samarbeidsorganisasjonene for kirkene henholdsvis i hele Afrika (All Africa Church Conference) og i Øst-Asia (East Asia Christian Conference). Dessuten får Kommisjonen for verdensmisjon og evangelisering i Kirkenes Verdensråd ett medlem i komiteen. Den nye ordning innebærer at stasjonen får direkte forbindelse med både lutherske og ikke-lutherske kirker.

Når storsenderen om kort tid er fullt ferdig, vil den kunne nå 450 mill. mennesker i Afrika, Midt-Østen, India og Indonesia. Alt i alt vil det bli sendt programmer på 27 språk. Stasjonen har nå en stab på 15 funksjonærer. I tillegg til de fire studios i Addis Abeba har man foreløpig 15 regionale studios. Av disse er 10 lutherske og resten «council-related», altså omfattende også ikke-lutherske kirker.

Som man vil se, er Radio Voice of the Gospel — senderens offisielle navn — et luthersk-*ekumenisk* foretagende. Stasjonen er imidlertid Det lutherske verdensforbunds eiendom. Midlene er gitt av lutherske kirker verden over. Langt de største bidrag er kommet fra USA, men også Tyskland har ydet et betydelig beløp. Prosjektet er beregnet å koste i alt ca. 8 mill. kroner i norske penger.

Har kirken sviktet i Syd-Afrika?

Med «kirken» sikter vi her i første rekke til den del av Jesu Kristi kirke i Syd-Afrika som er organisert som «hvite» kirker, og her igjen i første rekke til den nederlandsk-reformerte kirke i Syd-Afrika (boerfolkets kirke). Når vi retter søkelyset først og fremst mot de «hvite» kirker, er det fordi disse i et land hvor den hvite mann har all makt, får et særskilt stort ansvar, og når vi blant de «hvite» kirker igjen særlig nevner den nederlandsk-reformerte kirke, er det fordi denne er langt det største européiske kirkesamfunn og dessuten nært knyttet til det boernasjonalistiske regime (siden 1948), ja i stor utstrekning har identifisert seg med dette.

Også de «hvite» kirker i Syd-Afrika har tatt aktiv del i forkynnelsen av evangeliet blant de ikke-européiske befolkningsgrupper. I særlig grad gjelder dette den nederlandsk-reformerte kirke, som hvert år yder noe slikt som 20 mill. kroner i norske penger til misjonsvirksomhet blant ikke-europeere innenfor og utenfor Den syd-afrikanske republikks grenser. Denne kjensgjerning forhindrer dog ikke at — som allerede antydnet — det store flertall av medlemmene i denne kirke støtter regjeringens apartheid-politikk. At det forholder seg slik, er dessverre bare altfor tydelig. Vi sikter f. eks. til at de tre — av i alt seks — nederlandsk-reformerte kirkegrupper i Syd-Afrika som var medlemmer av Kirkenes Verdensråd, etter den viktige konferanse dette råd organiserte i Syd-Afrika i desember 1960 (se NOTM 1961 s. 57f) har meldt seg ut, i protest mot de retningslinjer for forholdet mellom rasene som der ble trukket opp. Og videre sikter vi til at en professor i teologi ved Universitetet i Pretoria er blitt fradømt både sitt professorat og sitt embete som prest i sin kirke på grunn av sin holdning i rasespørsmålet. Offisielt er det «kjetteri» han er dømt for, men det virkelige motiv er klart nok. Denne mann, A. E. Geysler, er nemlig en av de elleve teologer og kirkemenn i den nederlandsk-reformerte kirke i Syd-Afrika som, bl. a. gjennom en bok som nå også foreligger i svensk oversettelse («Tid att handla», Stockholm 1962), har ikke bare offentlig uttalt seg *mot* apartheid-politikken, men gjort det klart at det ikke finnes noe bibelsk og teologisk grunnlag for denne.

Ved siden av denne håndfull av boerteologer og -kirkemenn har også representanter for andre kirkesamfunn (romersk-katolske, anglikanere, metodister, kongregasjonalister osv.) gått aktivt inn for hva vi kan kalle en nytestamentlig løsning av raseproblemet. I ikke få tilfeller har også kirkesamfunnene som kirkesamfunn uttalt seg for denne løsning. Og dette er vel og bra så langt som det går. Man må bare ikke bli stående ved dette. Kirkens profetiske kall i Syd-Afrika idag er å gi et konkret uttrykk for den bibelske tanke om Guds menighet som samfunnet av alle dem som på ethvert sted — uten hensyn til rase, nasjo-

nalitet eller sosial stilling — tror på Jesus Kristus, dvs. har del i det forsoningens fellesskap denne tro skaper mellom Gud og den enkelte troende og mellom de troende innbyrdes (jfr. Ef. 2:14ff). Det er ikke tilstrekkelig, som det stadig hevdes, at hvite og ikke-hvite er ett i Kristus, men at denne enhet er *usynlig*. Det er ikke Guds mening at de kristnes enhet bare skal virkeliggjøres på det *åndelige* plan. Forsoningens fellesskap må *manifestere* seg. Det må tre frem for verden i *synlig* skikkelse. Det må leves ut i *hverdagens virkelighet*, i de forhold og situasjoner hvor vi som representanter for forskjellige raser og folkegrupper møtes som mennesker og medmennesker, altså også på det politiske og sosiale plan. Som menneske skapt i Guds bilde og forløst med Kristi blod har ikke-europeeren samme rett som europeeren til et menneskeverdig liv, til full utfoldelse av sine evner og muligheter. Men denne rett nektes ham i Syd-Afrika. Kirken har i denne sak dessverre ofte tiet hvor den skulle ha talt. Og hvor den har talt, er ordene ikke blitt fulgt av handling.

Når det gjelder misjonene, har den ikke-européiske befolkning i Syd-Afrika meget å takke disse for. Deres største innsats har selvfølgelig vært forkynnelsen av evangeliet, og resultatet av dette arbeid er de mange og betydelige «unge kirker» som har vokset frem der ute. Men misjonene har også vært de første til å grunnlegge skoler, bygge sykehus osv. I dagens situasjon kreves imidlertid noe mere enn dette. Misjonene må vise forståelse for den kamp ikke-europeerne kjemper, de må gjøre seg til ett med dem i deres nød og aspirasjoner for evangeliets skyld, — men også av hensyn til kirkens fortsatte eksistens blant disse folkegrupper, for det er ikke noe mindre enn dette det spørres om nå.

Kirke og religion — tallenes tale

Ifølge den nye — den fjerde — utgave av World Christian Handbook (1962) er av verdens befolkning på ialt 2 857 000 000 mennesker 855 mill. kristne (dvs. 33 %). Disse fordeler seg slik: romersk-katolske ca. 494 mill., protestantiske ca. 264 mill. og ortodokse ca. 97 mill.

De største protestantiske kirkeavdelinger er: lutheranere ca. 73 mill., baptister 50-60 mill. (voksne medlemmer vel 24 mill.), presbyterianere/reformerte 45-50 mill., metodister 41 500 000 (voksne medlemmer vel 19 mill.), anglikanere 38 500 000 og kongregasjonalister 6 000 000 (voksne medlemmer 2 250 000).

Av kontinentene har naturlig nok Europa og Amerika inkl. Latin Amerika langt de fleste kristne. Men også Afrika og Asia samt Stillehavsområdet er oppført med meget betydelige tall, henholdsvis 53 mill., 64 mill. og 11 mill., i alt 128 mill. Av disse er halvdelen — 65 mill. — romersk-katolske, 55½ mill. protestantiske og 7½ mill. ortodokse.

Unntatt Stillehavsområdet, hvor protestantene er i stort flertall (8½ mill. mot nesten 3 mill. romersk-katolske og ca. 75 000 ortodokse), er de

romersk-katolske de øvrige to konfesjonelle hovedgrupper statistisk helt overlegne, — i Afrika har de således 29 mill. (protestantene har 19 mill. og de ortodokse 5 mill.), og i Asia vel 33 mill. (protestantene har 28 mill. og de ortodokse 2 600 000). Er disse oppgaver pålitelige, må den romersk-katolske kirke ha opplevet en veldig vekst i Afrika i de senere år. Inntil for bare et decennium siden var det statistiske styrkeforhold mellom romersk-katolske og protestantiske kristne i denne verdensdel omtrent likt. Iflg. 3. utgave av World Christian Handbook (1957) hadde Afrika 5 mill. flere romersk-katolske kristne enn protestantiske. Dette tall —altså flertallet, forspranget — er nå øket til det dobbelte.

Til tross for at tallene på romersk-katolske kristne i World Christian Handbook er hentet fra de beste romersk-katolske kilder, stemmer de ikke med hva andre og det likeså autoritative romersk-katolske verker oppgir. Tallet på romersk-katolske kristne i Afrika f. eks., som av World Christian Handbook (1962) oppgis til 29 mill., oppgis av A. Freitag's Die Wege des Heils (1960) til 21 mill. og av J. Beckmann's Weltkirche und Weltreligionen til 26 mill. (innkl. 3 mill. katekumener).

Også i denne utgave av World Christian Handbook gis det detaljerte opplysninger om den jødiske befolkning. Denne, i alt 12 792 400, fordeler seg slik: Amerika 6 454 450 (herav USA alene 5 531 500), Europa 3 711 450 (herav Sovjet-Samveldet alene 2 268 000), Asia 2 015 650 (herav Israel alene 1 880 000), Afrika 542 750 (herav Marokko 200 000, Algerie 130 000 og Den sydafrikanske republikk 110 000) og Australia og New Zealand 68 500 (herav Australia alene 64 000).

Håndboken har også en fortegnelse over «andre religioner». Fortegnelsen ser slik ut: islam 366 mill., hinduismen 316 mill., konfusianismen 300 mill., buddhismen 186 mill., shintoismen 34½ mill. og taoismen 30 mill. Det må dog tilføyes at en slik fortegnelse er meget problematisk, — dels fordi det materiale den bygger på, ikke er pålitelig nok (det dreier seg ofte bare om en beregning), dels fordi det f. eks. i det fjerne østen ikke er ualminnelig at man bekjenner seg til mere enn en religion, dvs. at man er både buddhist og konfusianer (China), resp. buddhist, konfusianer og shintoist (Japan). Forøvrig er det ingen gitt å si hvordan det religiøse bilde i dagens China skal tegnes. Gis det virkelig 300 mill. konfusianere? 100 mill. buddhister? 30 mill. taoister? 4 mill. kristne?

Siste statistiske oversikt for norsk misjon

Som tillegg til NOTM 1961 nr. 4 ble det sendt ut en fullstendig statistikk for norsk misjon pr. 31/12-1960. På grunn av de høye trykningsomkostninger ser Egede Instituttet seg dessverre ikke i stand til å sende ut en slik statistikk hvert år, men vi håper at det skal bli mulig å utgi en slik oversikt i hvert fall hvert annet eller hvert tredje år. Fullstendige opplysninger blir imidlertid innsamlet fra misjonene hvert år, og de som

ønsker beskjed om de siste tall som foreligger, kan ved henvendelse til instituttet få oppgitt disse. Egede Instituttets adresse er: Theresesgt. 51 B, Oslo.

Statistikken for 1961 viser at Norge dette år hadde i alt 889 misjonærer i aktiv tjeneste, at inntektene her i landet beløp seg i alt til kr. 20 534 658,39 og at det på de forskjellige «felter» var i alt 363 215 døpte (hvorav 38 806 ble døpt i 1961).

Misjonærene fordeler seg slik: Det Norske Misjonsselskap 289, Santalmisjonen 53, Norsk Luthersk Misjonssamband 152, Pinsevevnnene 187 og andre i alt 208.

Inntektene i Norge fordeler seg slik: Det Norske Misjonsselskap kr. 7 035 000,—, Santalmisjonen kr. 1 995 974,—, Norsk Luthersk Misjonssamband kr. 6 467 562,—, Pinsevevnnene kr. 1 101 100,— og andre i alt kr. 3 935 022,39.

De kristne (døpte) på «feltene» fordeler seg slik: Det Norske Misjonsselskap 298 772, Santalmisjonen 37 686, Norsk Luthersk Misjonssamband 9 708 og andre i alt 17 049.